

***O'ZBEKSTAN RESPUBLIKASI INFORMATSIYALIQ
TEXNOLOGIYALARI HA'M KOMMUNIKATSIYANI RAWAJLANDIRIW
MINISTIRLIGI.***

TASHKENT INFORMATSIYALIQ TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI

NO'KIS FILIALI

”Kompyuter injiniringi” fakulteti

Axborot – kommunikatsiya texnologiyalari tarawinda

Ka'siplik ta'lim qa'nigeli 3a-kurs studenti

Karimov Bunyodtin`

Oqituw natijelerin baxalawdin` zamanagoy uskinileri paninen

O'z betinshe jumisi.

Tapsirg'an:

Karimov B.

Qabillag'an:

Seytimbetov D.

No'kis 2016

Tema: Oqiwshilardin' o'nimdarligin bahalaw na'tiyjesindegi belgi. Obektiv bahalar psixologik-pedagogik mashqala sipatinda.

Joba:

Kirisiw.

Tiykarg'i bo'lim.

Oqiwshilardin' o'nimdarligin bahalaw na'tiyjesindegi belgi.

Obektiv bahalar psixologik-pedagogik mashqala sipatinda.

Juwmaqlaw.

Paydalanilg'an a'debiyatlar.

Kirisiw.

Oqitiwshi xizmeti basqalar xizmetin basqariw degeni. Basqasha etip aytqanda, oqitiwshi xizmeti oqiwshilar xizmeti tiykarında qurilatug'ın xizmet esaplanadi. Misal ushin alg'anda, quramali, qarama-qarsi bir halatta pedagog baqirmawg'a, ol yamasa bul shaxsti ajiratip ko'rsetpewge ha'reket qiliwi kerek, ba'lkim tarbiyalaniwshilar o'zleri usi sharayattan tuwri juwmaq shig'ariwi ushin imkaniyat beriwi lazim (tigilip turiwi, indemey turiwi, keskin so'ylewi). A'llette, bunday sheshim ta'rbiyalaniwshilardin' joqari da'rejede sanalilig'inan derek bermese de, olar ta'rbiyashi maqseti ta'repke umtiliwi esaplanadi. Solay etip, pedagogikalıq xizmet maqsetinin' o'zine ta'n ta'repi sonda, ol pedagog ha'm oqiwshi maqseti de bolip qaliwi kerek.

Pedagogikalıq xizmet maqsetinin' o'zine ta'nligi oqitiwshidan ja'miyettin' sotsiyallıq waziypasin belgilewde jeke aktivlik ko'rsetiwin, yag'niy oqitiwshi pedagogikalıq pozitsiyasında ja'miyet maqseti artip bariwi o'z ma'nisin tabiwi kerek. Aniq xizmettin' maqset ha'm waziypaların unamli tu'sinip jetiw; balalar qizig'iwshilig'in esapqa aliw ha'm olar oqiw protsessindegi maqsetlerin a'melge asiradi.

Tema: Oqiwshilardin' o'nimdarligin bahalaw na'tiyjesindegi belgi. Obektiv bahalar psixologik-pedagogik mashqala sipatinda.

Oqiwshinin' oqiw iskerligi degende-o'z-o'zinin' baqlawı, o'zinin' oqiw iskerligi barisinda aniqlig'in ta'minlewshi spetsifik oqiw iskerligi turi tu'siniledi.

O'z-o'zin baqlawdin' pedagogik tu'sinigi bolsa, oqiw iskerligin waqti-waqti menen tekserip, bariwdi emes, ba'lkim o'zlestiriw na'tiyjeleri boyinsha oqiwshi ta'repinen sho'lkemlestirilgen oqiw iskerligidir.

Ha'zir bolsa, biz o'zin-o'zi baqlawdin' o'z-o'zin basqariwg'a tiykarlang'an oqitiw uslubi ha'm oqiwshinin' oqiw iskerligi sipatinda qaramaqtamiz. Bunnan kelip shig'ip birinshi kurs oqiwshishinin' (ilaji barinsha tezirek, jeke oqiw oqiw iskerligin sonday duris ha'm aniq sho'lkemlestiriw kerek, onda oqiw materialı oni o'zlestiriw dawamında tezlik penen keshikpey o'zlestirsın. Demek, bir neshe ku'n tayarlanıp ha'm tez, bir uriniwda oqılǵ'an da'stu'rler boyinsha juwap bermew ushin, imtixan sessiyasin kutip otirmastan, hesh na'rseni erten'ge qaldirmay, o'zlestirilmegen lektsiya materialların ha'm oqilmag'an ilimiy tekstler ha'm oqiw a'debiyatların toplamaw kerek.

Baxitqa qarsi, kop birinshi kurs oqiwshilari bunday jol tutpaydi. Oqiwshinin' bunday jumiz usuli aldinnan belgili: bilimleri sayz, bo'lingen, o'mir ha'm a'meliyat penen kem baylanisqan, isbatlanbag'an, uzin-qisqa, sonin' ushin da kobi umitilg'an este qalg'anlari bir-biri menen logikalıq baylanispag'an, o'zlestirilmegen, qisqasi pa'n predmeti

boyinsha ilimiy tapsirmalardin' putinligi, ma'nisi u'zliksiz baylanisli jag'dayday tusinilmesten este alip qaling'an.

Birinshi ku'nden-aq oqiwshinin' psixologik ritm boyinsha ku'nbe-ku'n jan'a ilimiy mag'liwmatlardi o'zlestiriw ushin oqiw iskerliginin' qadag'alawina oni u'yretiw lazim, bul pedagogika ha'm uslubiyati tili boyinsha o'z-o'zin qadag'alaw dep ataw mu'mkin.

► Joqarida aytip o'tilgendey qadag'alawg'a u'yretiw berilgen mashqala boyinsha arnawli oqiw shinig'iwlarin an'latiwi lazim emes. Ba'lkim oqiw iskerligi shart-sharayatlarinan kelip shig'ip belgileniwi kerek.

► Oqiw iskerligi to'mendegishe sho'lkemlestiriledi: oqiwshi oqiw tapsirmalarin orinlaw protsessinde, oni sheshiw boyinsha ba'rshe pikirlew operatsiyalarin izbe-iz qadag'alap, u'yrenilip atirg'an nazariyag'a ma's ra'wishte orinlansin tek g'ana sol sharayatta ol qa'legen na'tiyjege erise aladi.

► Keltirilgen tapsirmalardi aniq ha'm duris sheshiw ushin oqiwshi "iskerlik" tusiniginin' belgileri menen o'zinin' aqliy operatsiya protsesslerin ha'r dayim salistiriwi kerek. Bul belgiler bolsa, oqiwshilarg'a jazdirip bariladi: aldin tusiniginin' differensiatsiyasi, son' iskerlik qurami (motivtin' qandaydir bir oqiwshi menen baylanislilig'i, maqseti, qurali na'tiyjesi). Mine endi oqiwshi tapsirmanin orinlawda ehtiyojlar da'rejesine qaraydi. Onda psixologik iskerlik belgilerinin' barlig'i yamasa joq ekenligi ko'rip shig'iladi. Eger bar bolsa, onda bul "iskerlik" ti tusinigine baylanisli, eger joq bolsa onda bul "iskerlik" psixologik ma'niste emesliginen ibarat.

► Joqarida oqiw operatsiyalarin ko'rip shig'ip analizlenedi. Oqiwshi oqiw tapsirmalarin ha'r dayim teoriyag'a tiykarlanip sheshedi, olardin' orinlaniw protsessi bolsa (iskerlik tu'sinigi) mine sonday qadag'alaw esaplanadi. YE.A.Kamilova izertlewlerinde usi tusinikke misallar kop.

Sonday qilip to'mende keltirilgen misallar iskerlik tusiniginin' mazmunin aship bere aladima?

❑ Sharshag'an musapir, ayaqlarina dem beriw ushin otirg'ish u'stine otirdi.

❑ Mendeleyevtin' ha'zirgi ku'de "Elementlerdin da'wirlik sistemasi" ati menen tanilg'an, ximiyaliq elementler kestesini tusine kirgen sol kesteni ol 1869-jil o'zi oylap tapqan halda nizam jaratqan edi. Keste onin' tusinde koringenligi iskerlik bola aladima?

❑ Oqiwshi leksiyanin' ma'nisine tu'sinbey, quramin toliq o'zlestirmey tez jazip atir. Ol iskerlik penen ba'nt pe?

❑ Oqiwshi sher yadlap atir ekinshi oqiwshi bolsa a'lle qashan yadlag'an ha'm tinish dostin esitip atir. Ekewinen qaysi biri iskerlik penen ba'nt? Yamasa ekewide ma? Ne sebepli?

❑ Na'wbetshi injiner jan'a gidrostansiyadag'i "tiykarg'i tarmaqti" iske tusiredi ha'm sonnan son' mine 40 jildan beri GES islep atir, aldin basinda elektr energiyasin O'zbekistang'a, endilikte wa'layatlarg'a bermekte. "Iske tusirdi" ha'm "islep atir" feyillerinen qaysi biri iskerlikni an'latadi yamasa eki tusinikte mazmuni birdey ma?

❑ Trenirovkada sportshinin' juwiriwi ha'm nizam buziwshinin' qadag'alawshidan qashiwi, juwiriw- bul jerde qaysi biri iskerlik.

❑ Ko'zin ashqan insan to'besinde ayiw basin ko'ip qorqaninan baqirip atir? Bul iskerlik pe?

❑ Digirman tarmag'i jag'ildi, ol islep atir, qaplar tez ung'a tolip atir. Bul jerde 3 feyil bar. Olardan qaysi biri iskerlikti an'latadi?

❑ Oqiwshinin' pikirlew iskerligi protsessinde bas na'tiyje bilim, ko'nlikpe ha'm ko'nlikpelerdin' rawajlang'anlig'idir.

❑ Bahalaw ma'deniyati yamasa bul sebep ha'm ha'diyseler boyinsha a'debiy, estetik, siyasiy, huquqiy, diniy yamasa filosofiyaliq xarakterdegi ko'nlikpeli hukm shig'ariw qa'bilyeti.

Juwmaqlaw

Studentlerde Ma'mleketlik ta'lim standartlarina muwapiq tiyisli bilim, ko'nlikpe ha'm ta'jiriybeler qa'liplesgenlik da'rejesin baqlaw ha'm ko'rip bariw; Studentler o'zlestiriwin u'zliksiz ra'wishte baqlaw, olardi semestr (oqiwi jili) dawaminda o'z u'stilerinde u'zliksiz aktiv islewlerin ta'miyinlew; Studentler bilimini haqqoniy, aniq ha'm a'dalatli bahalaw ha'mde na'tiyjelerdi olarg'a u'zliksiz ra'wishte ma'lim qiliw; Studentlerde g'arezsiz islew ko'nlikpelerin ken' rawajlandiriw; Professor – oqitiwshilarda lekciya ha'm a'meliy shinig'iwlarda puqta tayarliq ko'riw, bahalaw sorawlarin du'ziwde juwapkershilikti asiriw; Oqiwi protsessinin' sho'lkemlesken jumislarin kompyuterlestiriwge sharayat jaratiw; Pa'n boyinsha maksimal reyting bali oqiwi jobasinda usi pa'nge ajratilg'an saatlar ha'm o'z betinshe jumis ushin ajratilg'an saatlar mug'dari menen belgilenedi. Student bilimin bahalawda, da'slep onin' o'zlestiriw ko'rsetkishi aniqlanadi, keyin sabaq saatlari mug'darina muwapiq, onin' pa'n boyinsha reytingi esaplanadi.

Paydalanilg'an internet saytlari

www.inter-pedagogika.ru.

www.google.ru

www.istedod.uz

1. Oqitiwdin` natiyjelerin baxalawdin` zamanagoy uskuneleri

(E. A. Zaripov. Tashkent-2016.)

2. Pedagogik texnologiyalar. (A.Q. Tursinbaeva. Tashkent-2015.)